

Europeisk handlingsplan för ekologiska livsmedel och ekologiskt jordbruk

Jordbruksdepartementet

2004-09-16

Dokumentbeteckning

KOM(2001)415 Final

Meddelande från kommissionen till Rådet och Europaparlamentet – Europeisk handlingsplan för ekologiska livsmedel och ekologiskt jordbruk

Sammanfattning

Under Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd våren 2001 antogs rådsslutsatser som innehöll en inbjudan till EU-kommissionen att analysera möjligheterna att ta fram en handlingsplan för ekologiska livsmedel och ekologiskt jordbruk. Kommissionen presenterade en sådan analys i slutet av 2002. Analysen har därefter diskuterats i olika fora inklusive i EU:s ministerråd (rådet). Den 14 juni 2004 presenterade kommissionen en handlingsplan i form av ett meddelande till rådet och EU-parlamentet.

Kommissionen vill med handlingsplanen lägga grunden till en övergripande strategisk vision för hur den ekologiska produktionen skall utvecklas. Handlingsplanen omfattar förslag till 21 åtgärder.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

De 21 åtgärder som kommissionen föreslår berör följande tre områden:

1. Den ekologiska livsmedelsmarknaden
2. Offentlig politik och ekologiskt jordbruk
3. Normer och kontroll – skyddad integritet

Det första området omfattar bl.a. förslag till att genomföra informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder samt förbättra statistik om produktion och marknad.

Det andra området omfattar bl.a. förslag till att öka stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönt, rekommendera medlemsländer att använda instrument för ekologisk produktion inom ramen för landsbygdsprogrammen samt stärka forskningen om ekologisk produktion.

Det tredje området omfattar bl.a. förslag till att:

definiera grundläggande principer för ekologisk produktion,

stärka normer/regler för ekologisk produktion och stå fast vid fastställda slutdatum för övergångsperioder,

utvidga reglerna för ekologiskt jordbruk till att omfatta t.ex. vin och vattenbruk samt regler för energianvändning,

inrätta en oberoende expertpanel för tekniska rekommendationer,

fastslå i förordning att tröskelvärden för oavsiktlig inblandning av GMO i ekologiska produkter är desamma som de generella tröskelvärdena för oavsiktlig inblandning av GMO i livsmedel,

förbättra kontroller bl.a. genom att införa en riskbaserad strategi för kontroller,

utveckla ett särskilt ackrediteringssystem för kontrollorgan,

införa ett nytt permanent system för import,

införa en systematisk jämförelse mellan EU:s regler, Codex alimentarius och IFOAM:s normer samt öka ansträngningar mot global harmonisering, och

underlätta handel av ekologiska produkter med utvecklingsländer.

1.2 Gällande svenska regler och förslagetts effekt på dessa

Genomförandet av flera av förslagen i handlingsplanen kommer att innebära förändringar i EU:s lagstiftning på området (rådets förordning (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel). Ändringarna i lagstiftningen blir direkt tillämpliga i Sverige. Svensk lagstiftning på området väntas inte påverkas av förslagets genomförande.

1.3 Budgetära konsekvenser

Enligt kommissionens meddelande tillförs inte ytterligare EU-medel för att genomföra de föreslagna åtgärderna. Däremot krävs enligt meddelandet ytterligare personalresurser på kommissionen för att genomföra vissa av de

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige är generellt positivt till kommissionens förslag. Den övergripande målsättningen för svensk del är därför att handlingsplanen i stora drag får stöd av rådet och att arbetet med dess genomförande därmed kan påbörjas.

De specifika frågor som Sverige prioriterar högst i arbetet med handlingsplanen är att planen skall innehålla förslag i syfte att främja handeln av ekologiska produkter både inom EU och med tredje land. Vidare skall möjligheterna att importera ekologiska produkter till EU från tredje land underlättas, framförallt från utvecklingsländerna. Slutligen bör handlingsplanen innehålla förslag till att utveckla grundläggande principer för ekologisk produktion vilka skall ligga till grund för lagstiftningen på området. I kommissionens meddelande har föreslagits åtgärder i linje med de svenska prioriteringarna.

Sverige stödjer inte förslaget om att inrätta en särskild expertpanel på EU-nivå med ansvar för tekniska rekommendationer bl.a. eftersom tekniska frågor bör hanteras på nationell eller regional nivå alternativt inom kommissionens befintliga förvaltningskommitté på området. Förslaget om att lämna ytterligare ekonomiskt stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönt kan heller inte stödjas bl.a. eftersom endast en tredjedel av svenska företag inom sektorn är medlemmar i en producentorganisation. Företag som inte är medlemmar i en producentorganisation skulle därmed inte få möjlighet att ta del av stödet. Sverige anser också att kommissionen bör närmare redovisa förväntade kostnader för vissa av de föreslagna åtgärderna. Sverige ifrågasätter slutligen kostnadseffektiviteten i vissa av åtgärdsförslagen.

Vad gäller övriga förslag i kommissionens meddelande är Sverige, med vissa förbehåll, positivt inställt.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flertalet medlemsländer är positivt inställda till förslagen i kommissionens meddelande. Några medlemsländer anser att ytterligare åtgärder bör ingå i handlingsplanen. Några medlemsländer anser att särskilda finansiella resurser bör avsättas för att genomföra handlingsplanen.

De föreslagna åtgärderna som generellt anses ha hög prioritet är informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder, åtgärder för ekologisk produktion i landsbygdsprogrammen, utvidgning och förstärkning av regelverket till nya områden, forskning samt förbättrad tillsyn och kontroll.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2004/05:FPM03

EU-parlamentet har ännu inte lämnat yttrande om kommissionens meddelande.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens meddelande har inte remitterats.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens meddelande kommer att diskuteras i rådsarbetsgrupp under hösten 2004. Det nederländska ordförandeskapets avsikt är att rådsslutsatser skall antas av rådet i november eller december 2004. Därefter väntas kommissionen påbörja genomförandet av handlingsplanen.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för meddelandet är artikel 37 i EG-fördraget. EU-parlamentet skall yttra sig över meddelandet.

3.3 Fackuttryck/termer